

Beoordelingsrapport

Beperkte opleidingsbeoordeling

Ad-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

Hogeschool van Amsterdam

september 2024

Inhoudsopgave

Beoordelingsrapport	1
Beperkte opleidingsbeoordeling.....	1
Ad-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn	1
Hogeschool van Amsterdam	1
Samenvatting.....	5
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	<i>5</i>
<i>Standaard 2 Leeromgeving</i>	<i>5</i>
<i>Standaard 3 Toetsing.....</i>	<i>6</i>
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	<i>6</i>
1. Introductie	7
<i>Basisgegevens van de opleiding.....</i>	<i>7</i>
<i>Panelsamenstelling.....</i>	<i>7</i>
Werkwijze panel.....	8
Rapport.....	9
<i>Ontwikkelingen naar aanleiding van vorige visitatie</i>	<i>9</i>
2. Beoordeling.....	10
<i>Standaard 1 - Beoogde leerresultaten</i>	<i>10</i>
Bevindingen	10
Overwegingen en Oordeel	11
<i>Standaard 2 - Onderwijsleeromgeving</i>	<i>14</i>
Bevindingen	14
Overwegingen en Oordeel	18
<i>Standaard 3 - Toetsing</i>	<i>20</i>
Bevindingen	20
Overwegingen en oordeel.....	21
<i>Standaard 4 - Gerealiseerde leerresultaten</i>	<i>24</i>
Bevindingen	24
Overweging en Oordeel.....	25
Sterke punten en adviezen	26
<i>Sterke punten</i>	<i>26</i>
<i>Adviezen</i>	<i>26</i>
Conclusie.....	27
Bijlage 1 Bezoekprogramma.....	28

Bijlage 2 Bestudeerde documenten	29
Bijlage 3 Curriculumoverzicht	30

Samenvatting

Het door de NVAO-goedgekeurde panel oordeelt **positief** over de kwaliteit van de Associate Degree-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn van de Hogeschool van Amsterdam.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard.

De opleiding heeft een duidelijk herleidbaar profiel waarin zowel de eigen visie als de landelijke ontwikkelingen binnen het domein van zorg en welzijn stevig zijn verankerd.

De beoogde leerresultaten zijn herkenbaar vertaald vanuit het landelijke beroepscompetentieprofiel en duidelijk gekoppeld aan het niveau van de Associate Degree (NLQF5).

Volgens het panel stellen de beoogde leerresultaten de studenten in staat om zich te ontwikkelen tot professionele ervaringsdeskundigen. Doordat de opleiding niet alleen opleidt vanuit professionele en wetenschappelijke kennis, maar ook vanuit ervaringskennis, levert zij studenten op die door deze unieke combinatie zeer waardevol zijn voor het werkveld.

De opleiding sluit goed aan bij de landelijke en regionale ontwikkelingen in het werkveld van de ervaringsdeskundige.

Het panel ziet een kans voor de opleiding om de samenwerking met lectoraten te intensiveren en om de aandacht voor de inzet van ervaringsdeskundigheid te verbreden en verdiepen.

Standaard 2 Leeromgeving

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard.

De opleiding heeft een solide didactisch concept en een goed doordacht curriculum dat aansluit bij de behoeften van de beroepspraktijk en dat actueel, relevant en student-centred is en aandacht heeft voor het onderzoekend vermogen van de student.

De studentenbegeleiding sluit goed aan bij de behoeften van de studenten. De opzet van supervisie en intervisie bevordert zelfstandigheid, professionaliteit en het reflectief vermogen van de student. De studieloopbaanbegeleiding draagt bij aan de individuele ontwikkeling.

De opleiding heeft een zeer enthousiast en kennisrijk kernteam, dat betrokken is bij elkaar en de studenten. De opleiding kijkt zelfkritisch, open en kwaliteitsgetrouw naar de opleiding. Het kernteam is klein en daarmee kwetsbaar en het panel ziet het belang van het uitbreiden van het kernteam.

De opleiding investeert in begeleiding en ondersteuning voor de start van de opleiding, waarmee zij een goede aansluiting waarborgt tussen student, opleiding en werkplek.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard.

De toetsen zijn navolgbaar gekoppeld aan beoogde leerresultaten en uitgewerkt in duidelijke opdrachten met passende beoordelingsformulieren met rubrics. Daarnaast leidt de combinatie van de verschillende opdrachten, beroepsproducten, assessments en ontwikkelgesprekken tot transparante, valide en betrouwbare toetsen. De opleiding gebruikt passende beoordelingsformulieren voor zowel de summatieve als de formatieve toetsing, waardoor de toetsing bijdraagt aan het leerproces en de ontwikkeling van de student.

In de eindopdracht worden de drie beoogde leerresultaten in samenhang adequaat geïntegreerd beoordeeld. De wijze waarop de eindopdracht de student uitnodigt om kritisch terug te kijken naar zijn eigen ontwikkeling tot professioneel ervaringsdeskundige is goed doordacht.

De examinatoren hebben de Basiskwalificatie Examinering (BKE) en voldoen aan de gestelde eisen van de HvA.

De examencommissie voert haar taken naar behoren uit en handelt proactief. De examencommissie is goed op de hoogte van het niveau van de beoogde leerresultaten. De examencommissie voert de steekproef op toetsen en eindwerken adequaat uit.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard.

De beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. De eindopdracht geeft een goed beeld van het eindniveau van de studenten en sluit goed aan op het beroep van ervaringsdeskundige in zorg en welzijn.

De opleiding maakt impact in het werkveld van de ervaringsdeskundige in zorg en welzijn. Het werkveld is zeer positief over het functioneren van de alumni en de alumni vinden unaniem dat de opleiding hen adequaat heeft voorbereid op hun huidige werk.

1. Introductie

Dit rapport beschrijft de bevindingen en de beoordeling van het panel dat de Associate Degree-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (EZW) van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft beoordeeld ten behoeve van de opleidingsaccreditatie. De beoordeling is gebaseerd op de standaarden en criteria die zijn beschreven in het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (versie 2018) voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de instelling en de faculteit	
Naam instelling	Hogeschool van Amsterdam
BRIN-code	28 DN
Status instelling	Bekostigd
Instellingstoets Kwaliteitszorg	Positief, 21 augustus 2019
Naam faculteit	Faculteit Maatschappij & Recht
Website	www.hva.nl

Administratieve gegevens van de opleiding	
Naam opleiding	Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn
Sector	Hogere Sociale Studies
CROHO-nummer	80086
Oriëntatie en niveau opleiding	Ad NLQF5
Onderwijstaal	Nederlands
(Wettelijke) beroepsvereisten	Nee
Afstudeerrichtingen	n.v.t.
Joint programme	Nee
Te verlenen graad	Associate Degree
Studielast in EC	120 EC
Varianten	Deeltijd en Duaal
Opleidingslocatie	Amsterdam
Datum opleidingsbeoordeling	5 juni 2024

Panelsamenstelling

Het panel dat de beoordeling heeft uitgevoerd, bestond uit:

- J.A. (Jolanda) Kroes (voorzitter), gepensioneerd hogeschoolhoofddocent longitudinale leerlijn, Hanzehogeschool Groningen.
- Dr. E.H. (Els) Overkamp, lector Participatie, Zorg en Ondersteuning bij Hogeschool Utrecht.
- M.C. (Marina) de Wit, werkvelddeskundige, Coördinator Platform Ervaringsdeskundigheid Zorg & Welzijn Utrecht.
- A.C. (Arjan) Hogerdijk (student-lid), Alumnus Ad Ervaringsdeskundige bij Fontys Hogeschool.

- Ir. M.C. (Monique) Bulle van Studio Zwaluw fungeerde als secretaris van het panel.

De panelleden en de secretaris hebben een verklaring van onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid ondertekend. In deze verklaring bevestigen zij geen zakelijke of persoonlijke banden te hebben gehad met de betrokken opleiding gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de visitatie, die een onafhankelijke oordeelsvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Werkwijze panel

Voorafgaand aan de visitatie heeft de opleiding een zelfevaluatie (*ZER Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn 2024*) opgesteld waarin de opleiding is beschreven aan de hand van de vier standaarden van het beoordelingskader van de NVAO. In de zelfevaluatie is een apart hoofdstuk opgenomen waarin de studenten reflecteren op de kwaliteit van de opleiding. Deze zelfevaluatie is voorzien van aanvullende documentatie en aan het panel ter beschikking gesteld.

In de aanloop naar de visitatie stuurde de opleiding een lijst van afgestudeerden van de opleiding over de periode 2021 tot en met 2023 naar de secretaris. Uit deze lijst selecteerde de secretaris in overleg met de voorzitter, vijftien eindwerken van de opleiding. Daarbij hield zij rekening met de spreiding van de eindcijfers en de verdeling over de twee afstudeercohorten. Voorafgaand aan het bezoek stelde de opleiding de geselecteerde eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren beschikbaar aan het panel.

De panelleden hebben voorafgaand aan het bezoek de documentatie individueel bestudeerd. Daarnaast hebben de panelleden, met uitzondering van het student-lid, in totaal vijftien eindwerken van twee afstudeercohorten beoordeeld en zich een beeld gevormd van de kwaliteit van de eindwerken. De panelleden formuleerden hun voorlopige bevindingen en hun vragen ter voorbereiding op het vooroverleg.

Op 22 mei 2024 heeft het panel een online vooroverleg gehouden en hierin zijn de voorlopige bevindingen met elkaar gedeeld, de vragen van de panelleden besproken en is het locatiebezoek verder voorbereid. De secretaris heeft een overzicht gemaakt van deze voorlopige bevindingen en vragen geformuleerd als startpunt voor de gesprekken op het locatiebezoek.

Op 5 juni vond het locatiebezoek plaats. Die dag heeft het panel gesprekken gevoerd met het management, de examencommissie, vertegenwoordigers uit het werkveld, studenten en alumni. De gesprekken zijn per standaard gevoerd. Vervolgens heeft een gesprek plaatsgevonden met uitsluitend studenten. Het bezoekprogramma is toegevoegd in bijlage 1.

Iedereen die bij de opleiding is betrokken, had de gelegenheid om het panel in vertrouwen te informeren over zaken die zij van belang achten voor de beoordeling. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.

Nadat alle gesprekken waren afgerond, heeft het panel op basis van alle ter beschikking gestelde informatie een oordeel gevormd over de standaarden 1 t/m 4. Aan het eind van de bezoekdag heeft de panelvoorzitter de bevindingen en beoordeling mondeling teruggekoppeld aan de opleiding. Na deze terugkoppeling aan de opleiding is er met de opleidingsmanager en de docenten een ontwikkelgesprek gevoerd over de vragen die de opleiding had geformuleerd in de zelfevaluatie van de opleiding.

Rapport

Na afloop van het bezoek heeft de secretaris een rapportage opgesteld, die vervolgens aan het panel en een onafhankelijke tegenlezer is voorgelegd. De secretaris heeft de verkregen feedback verwerkt. Vervolgens is de rapportage ter controle op feitelijke onjuistheden voorgelegd aan de Ad-opleiding EZW. Tenslotte is het rapport definitief vastgesteld, nadat de benodigde aanpassingen in overleg met het panel zijn verwerkt.

Ontwikkelingen naar aanleiding van vorige visitatie

In april 2019 heeft de Toets Nieuwe Opleiding (TNO) plaatsgevonden en heeft de Ad-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn een positief eindoordeel ontvangen van de NVAO. De opleiding is gestart in september 2019. Het panel heeft destijds een aantal aanbevelingen gedaan die betrekking hadden op: de naam van de opleiding, het kernteam van de opleiding en de kwaliteitsborging van praktijkleren. Het panel heeft gezien dat de Ad-opleiding EZW aan de slag is gegaan met de diverse aanbevelingen uit de voorgaande visitatie TNO. De aanbevelingen die in april 2019 bij de TNO zijn gegeven, zijn hieronder opgesomd. De opvolging hiervan is bij de standaarden verder uitgewerkt.

- Bij de voorgenomen naamswijziging het curriculum waar nodig aanpassen om er behalve de sector Zorg ook de sector Welzijn tot haar recht te laten komen (standaard 1).
- Zorg ervoor dat er rond het kleine kernteam voldoende gekwalificeerd potentieel is dat kennis en affiniteit heeft met ervaringsdeskundigheid in de zorg (en welzijn) (standaard 2).
- Houd, wanneer de opleiding groeit, oog voor de kwaliteitsborging van het praktijkleren (standaard 3).

In maart 2024 vond de midtermreview plaats en oordeelde het panel van de midtermreview dat de opleiding op alle vier de standaarden voldoet aan de gestelde eisen vanuit het beperkte beoordelingskader NVAO. Naast het benoemen van de sterke punten van de opleiding en de complimenten en aandachtspunten, zijn er tijdens de midtermreview ook aanbevelingen gedaan per standaard. Deze aanbevelingen zijn gericht op documentatie, docententeam, (rol werkveld bij) toetsing en eindwerken. De opleiding heeft de aanbevelingen meegenomen in de verdere ontwikkeling van de opleiding.

2. Beoordeling

Standaard 1 - Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (Associate Degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Profiel opleiding

Sinds september 2019 biedt de Hogeschool van Amsterdam de Associate Degree-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (EZW) aan. De opleiding leidt op tot professionele ervaringsdeskundigen op het gebied van hulpverlening aan mensen met psychiatrische en/of verslavingsproblematiek die persoonlijke ervaring hebben als cliënten van de GGZ of verslavingszorg en/of maatschappelijke opvang of andere zorg- en welzijnsinstellingen. De ervaringsdeskundige in Zorg en Welzijn kan door de eigen ervaring iets anders bieden dan professionals of beleidsmakers werkzaam in de verschillende domeinen, namelijk ervaringsdeskundigheid.

De opleiding leidt studenten op voor het brede werkveld en werkt daarbij vanuit drie kennisbronnen, te weten ervaringskennis, wetenschappelijke kennis en professionele kennis. Uit de gesprekken met de opleiding en alumni blijkt dat (oud)studenten de praktijk bewuster maken van de knelpunten die cliënten ervaren en dat zij als vertaler fungeren ofwel een brug slaan tussen de leefwereld (daar waar de ervaring ontstaat) en de systeemwereld (de wereld van beleid en diagnostisering).

Afgestudeerde ervaringsdeskundigen zijn werkzaam bij een breed scala aan organisaties: van instellingen voor GGZ en verslavingszorg tot cliëntorganisaties en gemeenten. Het beroep van ervaringsdeskundige is nog in ontwikkeling. De beroepsrollen kunnen zijn: ondersteuner, begeleider van groepen, voorlichter, kwartiermaker, adviseur, docent, trainer, coach, supervisor, projectleider, onderzoeker, bestuurder, belangenbehartiger. De opleiding zorgt met de beoogde leerresultaten dat de student wordt opgeleid om deze rollen op Associate Degree-niveau, uit te kunnen voeren.

Beoogde leerresultaten

De opleiding baseert haar beoogde leerresultaten op het landelijke beroepscompetentieprofiel van 2013, waarbij ervaringsdeskundigheid wordt gedefinieerd als *het vermogen om vanuit eigen herstelervaring ruimte te creëren voor het herstel van anderen*. De opleiding vertaalt de drie kerntaken uit het beroepscompetentieprofiel naar drie leerresultaten. Deze leerresultaten (tot en met het studiejaar 2023-2024) zijn:

Leerresultaat 1: Ondersteuning van individuele herstelprocessen;

Leerresultaat 2: Inrichten en verbeteren van herstelondersteunende zorg;

Leerresultaat 3: Bevorderen van emancipatie en maatschappelijke processen gericht op het tegengaan van stigmatisering en het creëren van maatschappelijke kansen.

Deze leerresultaten worden binnen het kader van de vijf generieke gedragsindicatoren van Associate Degree (Ad) opleidingen op NLQF5-niveau beoordeeld (zie bijlage 3: beschrijving leeruitkomsten). De opleiding heeft er bewust voor gekozen om leerresultaten te formuleren die de positionering en mogelijkheden van de professionele ervaringsdeskundigen in Zorg en Welzijn combineert met de behoeften van het werkveld in de Amsterdamse Metropoolregio.

De opleiding heeft vanaf studiejaar 2024-2025 de beoogde leerresultaten aangepast. Aanleiding hiervoor was de ontwikkeling van een landelijk opleidingsprofiel Associate Degree-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (Vereniging Hogescholen, 2022) waaraan de opleiding heeft bijgedragen. In dit document zijn vier kerntaken uitgewerkt naar leeruitkomsten, met daaraan gekoppeld de vijf gedragsindicatoren van de Associate Degree. De nieuw uitgewerkte kerntaken laten door deze aanpassingen ook de sector Welzijn beter tot zijn recht komen in de opleiding. De vernieuwde definitie van Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn wordt: 'Ervaringsdeskundigheid is het vermogen om op grond van eigen en collectieve ervaringskennis voor anderen ruimte te maken hun ervaringskennis te ontdekken en ontwikkelen'.

Werkveld

Het beroep van ervaringsdeskundige in zorg en welzijn bevindt zich in de fase van voortdurende ontwikkeling; het is niet alleen een nieuw beroep, maar ook is het niveau Associate Degree nieuw voor het werkveld. Onderscheidend ten opzichte van andere professionals in het werkveld, is de inbreng van de eigen ervaringskennis en het maken van ruimte voor ervaringskennis als kennisbron, naast professionele en wetenschappelijke kennis. De opleiding werkt intensief samen met het regionale werkveld om studenten optimaal voor te bereiden op hun toekomstige beroep. De opleiding heeft een werkveldadviescommissie waarin vertegenwoordigers vanuit het werkveld van zorg en welzijn zitten. Onlangs is deze commissie uitgebreid naar nieuwe werkveld domeinen waar ervaringsdeskundigen werkzaam zijn, zoals bijvoorbeeld het KWF. Deze nauwe samenwerking blijkt ook uit de afstemming met het werkveld over de (nieuwe) beoogde leerresultaten en hun implementatie en evaluatie in de diverse praktijkcontexten. Door deze voortdurende samenwerking en dialoog met het werkveld blijven de leerresultaten actueel en sluiten nauw aan bij de praktijk en behoeften van de verschillende werkveld domeinen.

Samenwerking met lectoraat

Hoewel de opleiding aangeeft de samenwerking met de lectoraten van het kenniscentrum Maatschappij en Recht te willen versterken, is deze momenteel beperkt. De recente pensionering van de betrokken lector heeft de verbinding met het lectoraat Langdurige zorg en Ondersteuning verzwakt. De opleiding is op zoek naar een sterkere verbinding met het Lectoraat.

Overwegingen en Oordeel

*Oordeel: **voldoet***

Het panel is positief over het profiel van de opleiding. Deze opleiding heeft volgens het panel een duidelijk herleidbaar profiel waarin zowel de eigen visie als de landelijke ontwikkelingen stevig zijn

verankerd. Het panel waardeert de duidelijke visie van de opleiding waar de focus ligt op het leren gebruikmaken van de drie kennisbronnen.

Uit gesprekken met het werkveld en alumni blijkt dat de positionering van de EZW'er binnen organisaties nog steeds in ontwikkeling is. Zowel het werkveld als de alumni onderstrepen dat de opleiding een brede basis biedt van waaruit de EZW'er kan werken. Toch lopen de opleiding en de praktijk nog niet volledig synchroon als het gaat om de verwachtingen en de structurele inbedding van de rol van EZW'er in het werkveld. Het werkveld en de alumni erkennen wel de toegevoegde waarde van de door de opleiding ontwikkelde competenties en vaardigheden, maar de bekendheid en positionering van de EZW'er in het werkveld blijft een punt van aandacht. Tijdens het panelgesprek gaf het werkveld aan dat de opleiding professionele ervaringsdeskundigen aflevert die bewust bekwaam hun werk uitvoeren. De beoogde leerresultaten zijn daarmee herkenbaar en passend bij het beroep van ervaringsdeskundige in een veranderende praktijk. Op basis van de gesprekken en documentatie komt het panel tot de conclusie dat de beoogde leerresultaten een herkenbare en navolgbare vertaling zijn van het landelijke beroepscompetentieprofiel naar de drie leeruitkomsten zoals door de opleiding zijn geformuleerd. Daarnaast zijn de beoogde leerresultaten duidelijk herkenbaar gekoppeld aan het niveau van de Associate Degree. Met de koppeling van de drie leeruitkomsten aan de vijf gedragsindicatoren van de Associate Degree (NLQF5), toont de opleiding het opleidingsniveau aan.

Het panel is van mening dat de beoogde leerresultaten de studenten in staat stellen om zich te ontwikkelen tot deskundige professionals in het domein van Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn. Zij leren te opereren vanuit de drie kennisbronnen; ervaringskennis, professionele kennis en wetenschappelijke kennis.

De opleiding levert afgestudeerden af die zeer waardevol zijn voor het werkveld omdat zij hun ervaringskennis op professionele wijze inzetten, onderbouwd vanuit de drie kennisbronnen. Dit maakt hen, volgens het panel, uniek in hun rol en waardevol voor het werkveld.

Het panel is van mening dat de opleiding goed aansluit bij de landelijke en regionale ontwikkelingen in het werkveld van de ervaringsdeskundige. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de bijdrage aan het opstellen van het landelijk opleidingsprofiel Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (EZW) en de samenwerking met de werkveldpartners en werkveldadviescommissie in de regio Amsterdam. De gehanteerde werkwijze en samenwerking zorgen ervoor dat de beoogde leerresultaten en de uitwerking in leeruitkomsten van de opleiding passen bij de praktijkcontexten van de Ervaringsdeskundige in Zorg en Welzijn en zijn op het niveau van een Associate Degree.

Ook erkent het panel het belang van aansluiting bij lectoraten voor de verdere ontwikkeling van de positie van ervaringsdeskundigheid en mogelijkheden om deze in te zetten in de verschillende domeinen. In de gesprekken met het werkveld en alumni kwam naar voren dat er behoefte is aan meer aandacht voor ervaringsdeskundigheid in zowel het werkveld als het onderwijs binnen het Cluster Social Work. Het panel ziet hier het belang voor de opleiding om de samenwerking met het lectoraat te intensiveren en daarmee ook de aandacht voor ervaringsdeskundigheid te verbreden en verdiepen. Het panel ziet dat het verbreden van het werkveld, zoals bijvoorbeeld met het KWF plaatsvindt, de opleiding de mogelijkheid biedt om te verkennen of er een aansluiting gevonden kan worden bij andere lectoraten. Docent-onderzoekers kunnen hierdoor een actieve rol vervullen binnen zowel de opleiding als lectoraten. Deze ontwikkeling sluit aan bij de integratie van de drie genoemde kennisbronnen van ervaringsdeskundige-, professionele- en wetenschappelijke kennis en zorgt dan tegelijkertijd voor kennisvalorisatie. Daarnaast ziet het panel dat in hedendaags onderzoek steeds meer ruimte is voor

bijdragen vanuit ervaringsdeskundigheid en citizen science, wat een waardevolle aanvulling vormt op de bestaande kennisbronnen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1: Beoogde leerresultaten.

Standaard 2 - Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (student-centred). Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Didactisch concept en leeromgeving

De didactische visie van de opleiding is een uitwerking van de drie pijlers zoals deze zijn ontwikkeld voor de Ad-opleidingen bij de HvA. De drie pijlers zijn: 1) het werken aan praktijkvraagstukken in een rijke leeromgeving, 2) de student staat aan het roer en 3) ontwikkelingsgericht toetsen. De opleiding heeft dit didactisch concept vertaald in een curriculummodel waarbij de student op drie plekken leert: 1) in de eigen beroepspraktijk, 2) op de opleiding en 3) in een online omgeving. Op deze wijze is er sprake van blended learning: studenten zijn minimaal 16 uur per week aan het werk in de beroepspraktijk waar zij werken aan praktijkvraagstukken, er is één dag per week contactonderwijs en er is een online aanbod van theorieën en methodieken. Binnen de digitale leeromgeving Brightspace zijn opdrachten en leermiddelen opgenomen en is er de mogelijkheid tot het geven en ontvangen van peerfeedback.

In het opleidingsplan van de opleiding heeft het panel gelezen op welke wijze de didactische visie is uitgewerkt en is omgezet in uitgangspunten voor het curriculum. Tijdens de panelgesprekken met docenten en studenten bleek dat de pijlers van het didactisch concept ingebed zijn in de opleiding. Een voorbeeld hiervan is dat studenten duidelijk konden verwoorden wat er van hen verwacht werd bij opdrachten in relatie tot de leeruitkomsten en de verbinding met de beroepspraktijk. Het panel ziet hierdoor dat studenten niet alleen de theoretische kennis verwerven, maar deze ook bewust (leren) toepassen in de beroepspraktijk. De student heeft daarmee inzicht in het eigen leerproces en de eigen ontwikkeling.

Het onderwijs is dusdanig vormgegeven dat het leerproces van studenten wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld door te werken vanuit leergemeenschappen. Omdat de opleiding gericht is op het bevorderen van het leerproces, speelt feedback van docenten, werkveld en studenten een belangrijke rol in het curriculum. Het toetsplan is ingericht volgens de principes van ontwikkelingsgericht toetsen/formatief handelen.

Curriculum

Het tweejarig curriculum heeft een studieomvang van 120 EC en is opgedeeld in acht lesblokken van elk 15 EC. Elk blok is opgebouwd uit drie samenhangende leerlijnen: de praktijklijn, de leerlijn kennis en

vaardigheden, en de leerlijn begeleiding en reflectie. Elk blok richt zich daarbij op één van de drie leerresultaten. De vooraf geformuleerde opdrachten die aan een blok zijn verbonden, leiden tot beroepsproducten. Uitzondering hierop vormt blok 6, in deze vrije keuzemodule bepalen studenten hun eigen opdracht en beroepsproduct. Blok 8 is de afstudeerfase waarin alle leerresultaten worden gecombineerd. De opleiding is er trots op dat de studenten binnen de vrije keuzemodule beroepsproducten ontwikkelen vanuit hun eigen ervaringsdeskundigheid die vervolgens bijvoorbeeld ingezet worden binnen het onderwijs bij de bachelor en master Social Work of de stageplaats.

De opleiding wordt in deeltijd verzorgd en wordt sinds 2023-2024 ook duaal aangeboden. De curriculumopbouw is tot schooljaar 2023-2024 niet veranderd ten opzichte van 2019. De opleiding gaf in de panelgesprekken aan dat ze elk blok evalueren en blijven doorontwikkelen op basis van de evaluaties, bijvoorbeeld door de leeractiviteiten aan te scherpen. Een voorbeeld hiervan is het onderwerp gesprekstechnieken. Deze technieken zijn nodig voor het houden van interviews in blok 4. Uit evaluaties bleek dat gesprekstechnieken wel is aangeboden in de blokken voorafgaand aan blok 4, maar dat het oefenen van de vaardigheid onvoldoende aan bod was gekomen. De opleiding heeft het onderwijsaanbod aangepast door binnen rollenspellen te oefenen, waardoor de studenten beter zijn voorbereid om het houden van interviews in blok 4. De studenten waarderen deze werkwijze van de opleiding. Het panel ziet dat de opleiding met deze werkwijze zorgt voor een robuust en flexibel curriculum.

Het panel was nieuwsgierig naar hoe de opleiding onderzoekend vermogen van de studenten ontwikkelt. Uit het panelgesprek bleek dat de opleiding een onderzoekende houding en het werken vanuit de drie kennisbronnen beschouwt als een belangrijke vaardigheid in het toekomstige beroep van ervaringsdeskundige. Studenten ontwikkelen bijvoorbeeld als beroepsproduct een verbeterplan voor de organisatie waar zij werken waarbij zij in staat zijn om de drie kennisbronnen samen te voegen vanuit een onderzoekende houding.

Elke start van een blok begint met het benoemen van de leerresultaten waaraan gewerkt wordt, welke indicatoren hierbij horen, hoe de toetsing eruit ziet en hoe het geheel van het blok bijdraagt aan de ontwikkeling tot de professional EZW. Gedurende het blok werken de studenten op zowel de opleiding als de werkplek aan de uitvoering van de opdrachten en volgen zij bijbehorende lessen en lab-bijeenkomsten. De studenten krijgen peerfeedback van medestudenten, docenten en praktijkbegeleiders over de opdrachten, gericht op het leerproces en leerresultaten.

De curriculumopbouw vanaf 2024-2025 wordt doorontwikkeld en aangescherpt om aan te kunnen sluiten bij de actualisatie van het beroepscompetentieprofiel waarin vier kerntaken zijn benoemd. Zo worden de vier leerresultaten/kerntaken verweven met elkaar in een blok. Daarnaast gaat de opleiding meer ruimte bieden voor persoonlijke leerpaden door de vrije keuzemodule in blok 6. Hierin mogen studenten bijvoorbeeld deelnemen aan (een deel van) de minor 'omgaan met mensen met onbegrepen gedrag' die wordt aangeboden door de bacheloropleiding Social Work.

Aansluiting op doelgroep

De studenten die deze opleiding volgen, hebben zelf te maken (gehad) met een ontwrichtende ervaring en zijn bezig geweest met hun eigen herstel en/of persoonlijke ontwikkeling. Deze studenten volgen deze opleiding, omdat zij vanuit deze eigen ervaring andere mensen kunnen ondersteunen bij hun herstel- en ontwikkelproces. De opleiding heeft een duidelijk beeld van hoe elke student in deze diverse studentenpopulatie zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot ervaringsdeskundige in zorg en welzijn.

Studentenbegeleiding

De studentenbegeleiding bestaat uit supervisiebijeenkomsten gericht op het ontwikkelen van het hebben van eigen ervaring met langdurige levensontwikkeling naar ervaringsdeskundigheid in jaar 1. In jaar 2 vindt dit plaats in de vorm van intervisiebijeenkomsten; hierin wordt meer zelfstandigheid van de studenten verwacht zodat zij steeds beter in staat zijn zelfstandig intervisiebijeenkomsten uit te voeren, zoals ook verwacht wordt in de praktijk. Daarnaast biedt de opleiding gedurende de gehele opleiding studieloopbaanbegeleiding in kleine groepjes aan. In de visie van de opleiding is dit werken in leergemeenschappen een krachtig middel om te werken aan collectieve ervaringskennis en de individuele ontwikkeling van de student tot ervaringsdeskundige. Dit wordt onderschreven door studenten. Het panel was onder de indruk van de wijze waarop de studenten spraken over de begeleiding van de opleiding. Zij benoemden dat de intervisie en supervisiegroepen bijdragen aan de vorming tot professional door het delen van ervaringskennis. De persoonlijke begeleiding door de studieloopbaanbegeleiders en de werkwijze met check-ins zorgt dat studenten zich in al hun kwetsbaarheid kunnen laten zien. Ook gaven studenten aan, dat niet alleen zichzelf hun kwetsbaarheid kunnen laten zien, maar dat ook docenten dit doen. Het panel ziet hierin de betrokkenheid van de docenten bij hun studenten en een werkwijze die aansluit op de visie die de opleiding heeft over opleiden en begeleiden.

Dat studentbegeleiding goed tot zijn recht komt in de opleiding, bleek tijdens het gesprek dat het panel had met de studenten en alumni waarin zij benoemden dat de intervisie en supervisie niet alleen bijdragen aan de vorming als professional, maar ook aan het eigen (herstel)proces van de student. Ook de alumni benoemden dat de opleiding ervoor zorgt dat zij vol zelfvertrouwen hun positie als ervaringsdeskundige kunnen invullen. Het werkveld onderstreepte dit ten eerste.

Tijdens de gesprekken met studenten, alumni en docenten kwam de cultuur van gelijkwaardigheid binnen de opleiding sterk naar voren. Allen gaven aan dat niet alleen de studenten leren van de docenten, maar ook dat de docenten leren van studenten. Dit principe waarin ervaringskennis van studenten en docenten wordt geïntegreerd met de professionele en academische kennis versterkt de leerervaring en weerspiegelt de visie van de opleiding.

Instroom

De opleiding investeert in begeleiding en ondersteuning voor de start van de opleiding, waarmee zij een goede aansluiting waarborgt tussen student, opleiding en werkplek. Hiermee zorgt de opleiding ervoor dat de studenten en hun leerwerkplek goed aansluiten bij de opleidingseisen. Met de studiekeuzecheck krijgen de aankomende student en de opleiding inzicht in de motivatie en studievaardigheden van de student, evenals het eigen hersteltraject. Bij de werkplekscan wordt bekeken in hoeverre de werkplek voldoende mogelijkheden heeft om te werken aan taken die passen bij de beoogde leerresultaten en het ad-niveau.

De studiekeuzecheck bestaat uit het invullen van een vragenlijst die vervolgens in een studiekeuzegesprek aan bod komt. Deze studiekeuzecheck kan leiden tot het advies aan een student om de opleiding op dit moment niet volgen. Als dat het geval is, dan wordt aan de student uitgelegd wat daar de reden van is en worden tips gegeven.

De werkplekscan geeft uitsluitsel over de vraag of de werkplek voldoende mogelijkheden biedt om te leren zoals er vanuit de opleiding wordt verwacht en daarnaast of de praktijkbegeleider deskundig is (minimaal hbo-bachelorkwalificatie en kennis en affiniteit met ervaringsdeskundigheid) en voldoende tijd beschikbaar heeft voor de begeleiding van de student. Indien de werkplek niet geschikt/ten dele geschikt is, dan onderneemt de opleiding actie om de student te alle tijden op een werkplek te zetten die wel voldoet aan de gestelde eisen. In de TNO werd aangegeven dat de opleiding oog moet houden voor de kwaliteitsborging van het praktijkleren. De kwaliteit van het werkplekleren is op deze manier aan de voorkant geborgd door de opleiding.

De opleiding is begonnen met de werkplekscan op plaatsen waar ervaringsdeskundige al een bestaande functie is. Uit de gesprekken met het werkveld bleek dat daar door gesprekken met de praktijkbegeleider op de werkplek, het meestal mogelijk is de werkplek zodanig in te richten dat de student kan werken aan de verschillende leerresultaten. Het aantal werkveld domeinen is aan het uitbreiden en dat zet de opleiding voor een nieuwe uitdaging; namelijk dat de opleiding 'voorloopt' op het werkveld. Zoals het werkveld aangaf in het panelgesprek, kan het voorkomen dat een werkplek nog niet goed is ingericht voor de functie van ervaringsdeskundige en dan vraagt dat van de opleiding investering in overleg met werkplek om de vereisten van de opleiding te kunnen garanderen. De opleiding betreft hierbij de werkveldadviescommissie met betrekking tot de nieuwere domeinen.

Docententeam

Er wordt gewerkt met een tandemconstructie waarbij een professionele ervaringsdeskundige vanuit de praktijk samenwerkt met een vakdocent tijdens een blok. Door op deze manier samen te werken, worden in de lessen verschillende perspectieven en werelden ingebracht. Daarnaast fungeert de ervaringsdeskundige als rolmodel voor de studenten. Het doel van het werken in tandemconstructie is om de kloof tussen de systeem- en leefwereld bespreekbaar te maken en deze samen te overbruggen. In de gesprekken met studenten en alumni is onderschreven dat de tandemconstructie waardevol voor hun leerproces is, omdat hierdoor de systeemwereld en de leefwereld bij elkaar komen.

In de TNO kwam naar voren dat het van belang is dat de opleiding oog houdt voor de kwaliteit van het praktijkleren. De opleiding organiseert twee keer per jaar een bijeenkomst voor praktijkopleiders. Daarnaast gebruikt de opleiding evaluaties van studenten en de praktijkbegeleiders en is alle relevante informatie gebundeld in de Praktijkgids. Deze stappen borgen mede de kwaliteit van het praktijkleren.

Het resultaatverantwoordelijke team EZW is niet alleen verantwoordelijk voor de onderwijstaken, maar ook voor andere taken zoals roostering en inspelen op landelijke en regionale ontwikkelingen. Het panel heeft in het gesprek met het docententeam de kwetsbaarheid van het team benoemd. De opleiding benoemt ook in de zelfevaluatie nog de extra uitdaging als het gaat om het aantrekken van docenten vanuit het cluster Social Work en de Faculteit Maatschappij en Recht. De opleiding signaleert dat alleen vakkennis niet genoeg is, ook kennis van de doelgroep en de betekenis van ervaringsdeskundigheid in het werkveld Zorg en Welzijn is nodig, om goed aan te sluiten bij de doelgroep van de opleiding EZW.

Het panel heeft opgemerkt dat de opleiding uitdagingen ervaart bij het verkrijgen van voldoende ondersteuning vanuit het management. Een voorbeeld hiervan is de vertraging bij het aannemen van een co-docent met ervaringsdeskundigheid, wat leidt tot onzekerheid binnen het kernteam. Deze situatie is buiten de invloed van het kernteam zelf.

Overwegingen en Oordeel

*Oordeel: **voldoet***

Het panel concludeert dat de opleiding een solide didactisch concept en een goed doordacht curriculum heeft dat aansluit bij de behoeften van de beroepspraktijk en student-centred is. Door voortdurende evaluatie en aanpassing van het curriculum, zorgt de opleiding ervoor dat het onderwijs relevant en actueel blijft. Het panel waardeert de aandacht voor het onderzoekend vermogen in het curriculum en de wijze waarop de studenten in hun opleiding worden begeleid en handvatten krijgen om hun eigen ervaringskennis in te zetten voor het herstelproces van anderen.

De wijze waarop de opleiding de onderwijsleeromgeving heeft vormgegeven, is volgens het panel passend bij het didactisch concept en de studentenpopulatie. Door theorie en methodieken online beschikbaar te stellen aan de studenten, kan er tijdens de contacturen gerichte verdieping plaatsvinden. In de eigen beroepspraktijk kan de student vervolgens aan de slag met het werken aan opdrachten die leiden tot beroepsproducten.

Het panel heeft geconstateerd dat de studentebegeleiding goed aansluit bij de behoeften van de studenten. De opzet van supervisie en intervisie bevordert zelfstandigheid en professionaliteit. De studieloopbaanbegeleiding draagt bij aan de individuele ontwikkeling. Het werken in leergemeenschappen wordt door zowel studenten als docenten beschouwd als een krachtig middel om ervaringsdeskundigheid vanuit de drie kennisbronnen te ontwikkelen, evenals voor verdergaande persoonlijke groei van het eigen herstelproces.

Het panel was onder de indruk van de manier waarop studenten spraken over de begeleiding en de cultuur van gelijkwaardigheid binnen de opleiding. Dit getuigt van een sterke betrokkenheid van docenten en een werkwijze die de visie van de opleiding ondersteunt.

Het panel trof een zeer betrokken en enthousiast team van docenten aan. Het panel is onder de indruk van de tandem-constructie en vindt dit zeer waardevol in de context van de opleiding, waar ervaringskennis een belangrijke bron is. De opleiding heeft een zeer enthousiast en kennisrijk kernteam, dat betrokken is bij elkaar en de studenten. De opleiding kijkt zelfkritisch, open en kwaliteitsgetrouw naar de opleiding. De opleiding beschikt over een team van gekwalificeerde docenten. Het merendeel heeft een masterdiploma en is in het bezit van de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid.

Het panel ziet een klein kernteam (3,4 fte) wat ook kwetsbaar is omdat er binnen het Cluster Social Work van de HvA wordt gewerkt met resultaatverantwoordelijke teams. Dat betekent dat alle taken die er binnen de opleiding zijn, worden uitgevoerd door dit kernteam. Het kernteam moet prioriteiten stellen en het viel het panel op dat het kernteam altijd de studenten vooropstelt, voor zichzelf. Het panel is onder de indruk van het kernteam, dat ondanks de uitdagingen van het kleine zelfsturende team in staat is om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding hoog te houden. Uit de TNO in 2019 kwam de kwetsbaarheid van het team ook naar voren. De opleiding is zich hier ook van bewust. Het is van belang dat het kernteam wordt uitgebreid. Het panel adviseert daarom nogmaals om de mogelijkheden te onderzoeken voor versterking van het kernteam.

Het panel constateert dat de opleiding zorgvuldige begeleiding en ondersteuning biedt voor de start van de opleiding, door gebruik te maken van de studiekeuzecheck en de werkplekscan, waarmee de opleiding een goede aansluiting tussen de student, de opleiding en de werkplek waarborgt. De studiekeuzecheck en werkplekscan zorgen ervoor dat studenten gemotiveerd en goed voorbereid aan de opleiding beginnen en dat de werkplekken aan de gestelde eisen voldoen. De communicatie over de mogelijke werkplekken naar toekomstige studenten en het zorgen dat de werkplekscan herkenbaar is voor meerdere domeinen, en daarmee ook de leerresultaten, blijft een punt van aandacht voor de opleiding in samenwerking met de Werkveld Adviescommissie.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2; Onderwijsleeromgeving.

Standaard 3 - Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.
--

Bevindingen

Ontwikkelingsgericht toetsen

De toetsvisie van de opleiding is een uitwerking van de drie pijlers zoals deze zijn ontwikkeld voor de Ad-opleidingen bij de HvA. De drie pijlers zijn: 1) het werken aan praktijkvraagstukken in een rijke leeromgeving, 2) de student staat aan het roer en 3) ontwikkelingsgericht toetsen. De opleiding beschrijft in het opleidingsplan dat de doelstelling is om de toetsing en beoordeling zo in te richten dat het de student ondersteunt in het leerproces. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van formatieve en summatieve beoordeling en feedback aan de hand van holistische single-point rubrics. Voor elke toets zijn single-point rubrics (beoordelingsformulieren) ontwikkeld met bij het leerresultaat relevante gedragscriteria (beoordelingscriteria) en normering.

Om de visie van ontwikkelingsgericht toetsen verder te versterken, is de opleiding overgegaan van het beoordelen met een cijfer op een tienpuntsschaal in 2023 naar woordbeoordelingen in combinatie met een cijfer. Vanaf studiejaar 2024-2025 gaat de opleiding helemaal over op woordbeoordelingen in plaats van cijfers om op die wijze meer gericht te zijn op ontwikkeling van de student dan op het geven van een cijfer. In gesprekken met studenten bleek dat niet iedere student ervan overtuigd is dat de woordbeoordeling beter is dan een cijfer. De opleiding is voornemens de woordbeoordelingen verder uit te breiden met een onderbouwing teneinde nog transparanter de beoordeling uit te kunnen voeren, zowel formatief als summatief.

Bij de start van de opleiding in 2019 werden er per blok 3 summatieve toetsen afgenomen en beoordeeld, die elk 5 EC opleverden. De opleiding is overgegaan op tussentijdse formatieve toetsmomenten met een afsluitende summatieve toets van 15 EC om de verschillende leerresultaten te kunnen integreren in de opdrachten. Het geven van feedback, feed forward en feed up wordt gedaan door docenten, praktijkbegeleiders en medestudenten. Het panel ziet dat de integratie van het onderwijs, praktijk en opdrachten tezamen zorgt voor zinvolle opdrachten die bijdragen aan de ontwikkeling van de student op de verschillende leerresultaten.

Naast deze formatieve en summatieve toetsing vindt er aan het eind van elk blok een professioneel gesprek plaats. Met het professionele gesprek wordt het blok afgerond (vanaf studiejaar 2024-2025 wordt dit gesprek het ontwikkelgesprek genoemd, omdat dat beter weergeeft wat de functie van het gesprek is). Dit afsluitende gesprek van de student met de studieloopbaanbegeleider is voorwaardelijk voor het behalen van de studiepunten van dat blok. Bij dat gesprek sluit twee keer per jaar ook de praktijkbegeleider aan. Supervisie en intervisie worden aan het eind van het studiejaar met een opdracht afgerond.

Het panel heeft gezien dat de acht blokken een studiehandleiding hebben met een duidelijke relatie tussen toetsing en onderwijs. Per blok zijn de toetsvormen uitgewerkt in opdrachten en rubrics.

Toetsing blok 8

In blok 8 sluit de student de studie af met de eindopdracht *Positioneren van ervaringsdeskundigheid in de samenleving*, bestaande uit een portfolio en een eindgesprek. Voor het panel was niet geheel duidelijk hoe het eindgesprek gepositioneerd was in de beoordeling. Tijdens een gesprek met de opleiding en de examencommissie, heeft het panel vernomen dat het portfolio door twee examinatoren onafhankelijk van elkaar wordt beoordeeld en vervolgens wordt het voorlopige oordeel met elkaar afgestemd. Vervolgens, als de gedragsindicatoren voldoende zijn aangetoond met het portfolio, vindt het eindgesprek plaats. Op basis van dit eindgesprek en het portfolio, vindt de eindbeoordeling plaats. Docenten kalibreren regelmatig om de betrouwbaarheid van de beoordeling te verder te verhogen.

Examinatoren

De examinatoren zijn aangewezen door de examencommissie van het cluster Social Work. De examinatoren voldoen aan de gestelde eisen: BKE- of SKE-gecertificeerd, aantoonbaar deskundig op het vakgebied en de praktijkcontext van ervaringsdeskundigheid, minimaal op bachelorniveau. Gedurende de opleiding van blok 1 t/m 7 wordt in de tandemconstructie van vakdocent en ervaringsdeskundige co-docent opgeleid, gecoacht en beoordeeld. De ervaringsdeskundige co-docent is niet BKE- of SKE-gecertificeerd en is daarom niet betrokken bij de beoordeling van de eindopdracht van blok 8. De eindopdracht van blok 8 wordt beoordeeld door twee examinatoren. De opleiding is voornemens om bij de eindbeoordeling van blok 8 de ervaringsdeskundige co-docent en het werkveld te betrekken, maar is hierover nog in beraad vanwege de vereisten aan de examinerator bij de HvA.

Examencommissie

De examencommissie van het Cluster Social Work waarborgt het eindniveau en borgt de kwaliteit van toetsen. De examencommissie borgt de toetsing en beoordeling achteraf en bespreekt de resultaten met het kernteam. Hiervoor stelt de examencommissie een borgingsagenda op voor twee steekproefmomenten. Het panel heeft de uitkomsten van de steekproeven bij de opleiding gelezen in de twee borgingsverslagen.

In het gesprek met het kernteam en de examencommissie, bleek dat deze werkwijze bijdraagt aan de kwaliteit van toetsing bij de opleiding. De opleiding geeft bijvoorbeeld aan dat de navolgbaarheid nog verder gaat worden versterkt vanaf 2024, voor bijvoorbeeld blok 8 zijn rubrics ontwikkeld bij het eindgesprek en is beschreven wat het gewicht van het eindgesprek in de eindbeoordeling is.

Overwegingen en oordeel

*Oordeel: **voldoet***

Bij de summatieve toets zijn beoordelingsformulieren ontwikkeld met single-points rubrics. De gedragsindicatoren in deze beoordelingsformulieren zijn herleidbaar tot de leerresultaten. De opleiding

gebruikt dezelfde beoordelingsformulieren ook voor de formatieve toetsing, waardoor zowel de formatieve als de summatieve toetsing bijdraagt aan het leerproces van de student.

Het panel ziet dat de formatieve en summatieve toetsing in combinatie met het ontwikkelgesprek /professioneel gesprek het leerproces van de student ondersteunt en de beoogde leerresultaten afdekt. In het gesprek met de studenten en alumni blijkt ook dat de toetsing bijdraagt aan de ontwikkeling van de student. Het panel vindt de ontwikkeling naar woordbeoordelingen begrijpelijk en passend bij de opleiding. Het panel verwacht dat bij de implementatie van de woordbeoordelingen het nodig zal zijn om de studenten goed mee te nemen in deze verandering zodat zij de meerwaarde ervan ook daadwerkelijk ervaren. De woordbeoordelingen vergen een uitgebreidere onderbouwing van de beoordeling, naar mening van het panel. De opleiding is ook voornemens dit te gaan doen. Het panel heeft de uitgewerkte toetsen per blok bekeken en heeft gezien dat de toetsen gekoppeld zijn aan de beoogde leerresultaten en uitgewerkt zijn in duidelijke opdrachten met passende beoordelingsformulieren met rubrics. Daarnaast leidt de combinatie van de verschillende opdrachten, beroepsproducten, assessments en ontwikkelgesprekken tot transparante, valide en betrouwbare toetsen.

In de beoordelingen van de eindwerken heeft het panel opgemerkt dat de voorwaarden zoals taalgebruik, APA-normen en de inzet van het eindgesprek, soms op verschillende manieren worden gehanteerd. Het panel ziet mogelijkheden voor de opleiding om de betrouwbaarheid en eenduidigheid van de beoordelingen nog verder te versterken door het opstellen van richtlijnen voor het beoordelen van taalgebruik en APA-normen en zorgen voor eenduidige instructie voor de inzet van het eindgesprek zodat de examinatoren op dezelfde wijze invulling hieraan geven.

Tijdens het gesprek met het kernteam en het werkveld is gebleken dat met de eindopdracht de drie beoogde leerresultaten in samenhang adequaat integraal worden afgedekt. Het panel vindt de wijze waarop de eindopdracht de student uitnodigt om kritisch terug te kijken naar zijn eigen ontwikkeling tot professioneel ervaringsdeskundige, door sleutelmomenten aan te wijzen, goed doordacht.

Het panel heeft gezien dat de examinatoren voldoen aan de gestelde eisen van de HvA. Het panel waardeert de tandemconstructie en begrijpt de ambitie van de opleiding om deze werkwijze bij summatieve beoordeling van blok 8 door te zetten. Het panel begrijpt dat de eisen die gesteld zijn aan de examinator bij de HvA daar nu nog geen ruimte voor bieden. De opleiding is voornemens om bij de eindbeoordeling van blok 8 het werkveld te betrekken. Het panel juicht dit toe, omdat dit goed aansluit op de samenwerking met het werkveld en de inzet van deskundigheid vanuit het werkveld. Het panel adviseert te informeren bij andere hogescholen naar mogelijkheden om zowel de ervaringsdeskundige co-docent als het werkveld aan te kunnen wijzen als examinator.

Het panel heeft gesproken met twee leden van de examencommissie en vastgesteld dat zij haar taken naar behoren uitvoert en proactief handelt. De examencommissie is goed op de hoogte van het niveau van de beoogde leerresultaten. Dit blijkt onder andere uit de borgingsverslagen van de examencommissie.

Het panel is positief over de wijze waarop de examencommissie steekproeven in de toetsing opzet en uitvoert. Na het uitvoeren van een steekproef volgt een borgingsgesprek met de portefeuillehouders onderwijs. Hier wordt een borgingsverslag van gemaakt, waarin de bevindingen van de steekproef, het borgingsgesprek en de conclusie en aandachtspunten te lezen zijn. Het panel ziet dat deze werkwijze zeer

behulpzaam is voor de opleiding. In de ZER heeft de opleiding de actiepunten beschreven en het panel heeft inmiddels gezien op welke wijze de actiepunten zijn opgepakt.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3; Toetsing.

Standaard 4 - Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

<i>Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.</i>

Bevindingen

Eindwerken

Het afstudeerprogramma van de opleiding vindt plaats in blok 8 en bestaat uit twee voorwaardelijke opdrachten (een SLB-ontwikkelgesprek en een intervisie-opdracht) en een beroepsproduct. Hiermee toont de student aan te voldoen aan de eindkwalificaties van de opleiding: Leerresultaat 1: Ondersteuning van individuele herstelprocessen; Leerresultaat 2: Inrichten en verbeteren van herstelondersteunende zorg; Leerresultaat 3: Bevorderen van emancipatie en maatschappelijke processen gericht op het tegengaan van stigmatisering en het creëren van maatschappelijke kansen.

Het beroepsproduct bestaat uit een portfolio met daarin sleutelmomenten en een reflectie op basis van de drie kennisbronnen, gevolgd door een afsluitend eindgesprek over de leerresultaten.

Het panel heeft 8 portfolio's van studiejaar 2022-2023 en 7 portfolio's uit studiejaar 2021-2022 bestudeerd. Bij de selectie van de eindwerken is rekening gehouden met het verkregen cijfer van het eindwerk: zowel eindwerken met hoge, gemiddelde en lage cijfers zijn beoordeeld.

Er zijn van twee afstudeercohorten eindwerken bestudeerd. De opleiding heeft het beoordelingsformulier bijgesteld op basis van de verkregen feedback van de examencommissie en de midtermreview van 2022. Het verschil tussen de twee studiejaren is dat in het beoordelingsformulier de normering is verduidelijkt en de cesuur is opgenomen, waardoor de betrouwbaarheid en navolgbaarheid van het oordeel is verduidelijkt.

Tijdens de bezoekdag is de relatie tussen de eindopdracht van blok 8 en het aantonen van de drie gerealiseerde leerresultaten besproken. Het panel heeft hierdoor inzicht gekregen in hoe het selecteren van sleutelmomenten in het portfolio gekoppeld is aan leerresultaten 1 en 2. Het proces van het onderbouwd kiezen van de sleutelmomenten is essentieel voor het ontwikkelen van een visie op ervaringsdeskundigheid in de eigen praktijk, wat samenhangt met leerresultaat 3. Het panel heeft hele waardevolle reflecties gezien in de portfolio's waarin de persoonlijke ontwikkeling en de visie op het beroep duidelijk naar voren kwamen. Hoewel deze reflecties sterk gericht zijn op het 'ik-perspectief', heeft het panel door de gesprekken een goed begrip gekregen van hoe deze beschrijvingen vanuit dit 'ik-perspectief' leiden tot een visie op het beroep en positie van ervaringsdeskundigheid in de maatschappij en organisatie.

Het panel heeft geen eindgesprek kunnen beluisteren omdat deze niet zijn opgenomen. Echter omdat het eindgesprek uitsluitend plaats vindt na een voldoende beoordeling van het portfolio op de beoordelingscriteria van de beoogde leerresultaten, kan het panel concluderen dat de beoogde leerresultaten met deze eindopdracht kunnen worden gerealiseerd en aangetoond.

Alumni en werkveld

De alumni die het panel heeft gesproken benoemen zonder uitzondering hoe goed ze door de opleiding voorbereid zijn op hun huidige werk. Dit enthousiasme en vertrouwen van de alumni is merkbaar in hun actieve betrokkenheid bij het opzetten van bijvoorbeeld een herstelondersteunende intake of betrokkenheid bij het opstellen van beleid. Het is duidelijk dat zij steeds handelen vanuit de drie kennisbronnen, het fundament dat sterk verankerd is in de opleiding. Een specifiek voorbeeld dat dit illustreert, is een alumnus die wordt erkend als professioneel ervaringsdeskundige door haar werkplek, wat de alumna ziet als een groot compliment aan de opleiding.

Dit beeld van goed voorbereide alumni wordt ondersteund door het werkveld. Een werkveldvertegenwoordiger bevestigt dat de alumni 'echt opgeleid in de onderliggende thema's' zijn, wat resulteert in een duidelijke, stevige positie binnen de organisatie waar ze werkzaam zijn.

Overweging en Oordeel

*Oordeel: **voldoet***

Het panel oordeelt dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. De eindopdracht geeft een goed beeld van het eindniveau van de studenten. Het panel oordeelt dat deze opdracht goed aansluit bij het beroep van de ervaringsdeskundige in Zorg en Welzijn en een mooie afsluiting is van de opleiding. De aanpassingen aan het beoordelingsformulier hebben de transparantie en betrouwbaarheid van het beoordelingsproces vergroot, waardoor de validiteit van de gerealiseerde leerresultaten is versterkt.

Het panel heeft er alle vertrouwen in dat de studenten startbekwaam zijn.

Het panel is onder de indruk van de impact die de opleiding maakt in het werkveld van de Ervaringsdeskundige in zorg en welzijn. Het werkveld is zeer positief over het functioneren van de alumni en de alumni vinden unaniem dat de opleiding hen adequaat heeft voorbereid op hun huidige werk.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4; gerealiseerde leerresultaten.

Sterke punten en adviezen

Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

- Visie: De opleiding heeft een duidelijke visie op het opleiden van ervaringsdeskundigen die hun handelen vanuit drie kennisbronnen verantwoorden. In alle fasen van de opleiding is de inbreng van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid gewaarborgd.
- Docententeam: de opleiding heeft een zeer enthousiast en kennisrijk kernteam, dat betrokken is bij elkaar en de studenten. De opleiding kijkt zelfkritisch, open en kwaliteitsgetrouw naar de opleiding.
- Tandemconstructie: Bij het onderwijs wordt gebruik gemaakt van de inzet van ervaringsdeskundigen waarmee ook de drie kennisbronnen in de onderwijsuitvoering geborgd worden.
- Samenwerking met het werkveld: het werkveld is zeer actief betrokken bij de opleiding. Het samen opleiden vormt de basis van de opleiding.
- Eindniveau: de afgestudeerde student is voldoende toegerust met kennis en vaardigheden en flexibiliteit voor de relatief nieuwe positie van de Ad-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn in het zich ontwikkelende werkveld.

Adviezen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding heeft het panel enkele adviezen. Deze adviezen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

- Beoordeling afstudeerprogramma: blijf aandacht houden voor de betrouwbaarheid van de beoordeling. Zorg voor eenduidige instructie voor de inzet van het eindgesprek en neem het eindgesprek op voor nog betere navolgbaarheid van het eindoordeel.
- Voorwaarden taalgebruik en APA-normen: zorg voor richtlijnen voor het beoordelen van taalgebruik en APA-normen door een eenduidige instructie.
- Kwetsbaarheid kernteam: blijf in gesprek met het management om het kernteam uit te kunnen breiden. Onderzoek hoe ervaringsdeskundige co-docenten ook examinerator kunnen worden.
- Blijf aandacht geven aan de rol en positie van de ervaringsdeskundige in de verschillende (nieuwe) domeinen.

Conclusie

Het panel concludeert dat de Ad-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn een opleiding is die niet alleen opleidt tot ervaringsdeskundige maar dit ook zelf in de praktijk brengt door ervaringskennis als bron naast theorie en praktijk in alle fasen van de opleiding te integreren. De structuur van het programma, de samenwerking met het werkveld en de tandemconstructie van docenten zorgen voor een sterke onderwijsleeromgeving, waardoor de studenten alle leerresultaten kunnen verwerven. Het programma heeft een adequaat beoordelingssysteem, inclusief een adequaat proces om de kwaliteit van de eindwerken te waarborgen. De door het panel bestudeerde eindwerken weerspiegelen de NLQF 5 normen van de Associate Degree. De afgestudeerden zijn goed voorbereid op een baan als ervaringsdeskundige in het domein van zorg en welzijn.

Standaard	Oordeel
Standaard 1	Voldoet
Standaard 2	Voldoet
Standaard 3	Voldoet
Standaard 4	Voldoet
Eindoordeel	Positief

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Tijd	Activiteit	Deelnemers
9.00-9.15	Inloop en ontvangst panelleden	
9.15-9.45	Vooroverleg panel	
9.45-10.00	Reflectie Alumni/Ervaring met de opleiding	Opleidingsmanager Kernteam Alumni Werkveld Lector
10.00-10.45	Standaard 1 Beoogde leerresultaten	Opleidingsmanager Kernteam Werkveld Lector
10.14-11.00	Intern overleg panel	
11.00-11.45	Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	Kernteam Alumni Werkveld
11.45-12.30	Intern overleg panel/lunch	
12.30-13.15	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	Kernteam Ervaringsdeskundige co-docent Alumni Studenten
13.15-13.30	Intern overleg panel	
13.30-14.15	Standaard 3 Toetsing	Kernteam Examencommissie Studenten/OC
14.15-14.45	Gesprek met studenten/OC	Studenten OC-studentleden
14.45-15.30	Intern overleg panel	
15.30-16.00	Terugkoppeling voorlopig oordeel door voorzitter	

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn 2024.pdf

Adviesrapport HvA Ad EZW (NVAO mei 2019) beperkte toets nieuwe opleiding.pdf

Borgingsverslag Ad EZW semester 1 2023-2024 (april 24).pdf

Borgingsverslag cluster SW semester 2 2021-2022 (maart 23).pdf

HvA Onderwijs- en Toetsbeleid 2022.pdf

Jaarverslag Examencommissie cluster SW 2022-2023.pdf

MTR rapportage Ad EZW-22 nov 2022 (maart 23).pdf

OER FMR Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn 2023-2024.pdf

Opleidingsplan Ad EZW 2024-2025.pdf

Praktijkgids Ad EZW 23-24.pdf

Praktijkovereenkomst (leeg) Ad EZW 23-24.pdf

Richtlijnen Ad EZW basisaspecten APA.pdf

Uitleg Single point rubric en woordbeoordeling.pdf

Beroeps-en opleidingsprofiel Ad EZW

- Beroepscompetentieprofiel EZW 2022.pdf
- HSS Sectorplan 2023.pdf
- Kerntaken en gedragsindicatoren Ad EZW 2023-2024.pdf
- Landelijk opleidingsprofiel Ad EZW 2022.pdf
- Leerresultaten Ad EZW 2023-2024.pdf

Blok 8

- Studiehandleiding (2021-2022, 2022-2023, 2023-2024)
- Toetsopdracht en rubric 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024)
- 7 eindwerken cohort 2021-2022
- 8 eindwerken cohort 2022-2023

Blok 1 t/m 7

- Studiehandleiding toetsopdracht en rubrics (blok 1 t/m7)
- Gemaakte toetsopdrachten en beoordelings rubrics van blok 1 t/m 7

Bijlage 3 Curriculumoverzicht

Curriculum opbouw: tot en met 2023

Blok 1: <i>Verwerven van Ervaringskennis en Beroepsidentiteit</i> •Opdracht Verwerven van Ervaringskennis en Beroepsidentiteit •Professioneel gesprek	Blok 2: <i>Ondersteuning bij Individuele Herstelprocessen</i> •Gedragsassessment; Herstelproces Client •Professioneel Gesprek	Blok 3: <i>Inrichten van Herstelondersteunende Zorg</i> •Beroepsproduct: Verbetervoorstel zorg •Professioneel Gesprek	Blok 4: <i>Positioneren van Ervaringsdeskundigheid in de Organisatie</i> •Opdracht; Positioneringsactiviteit •Professioneel Gesprek •Supervisie
Blok 5: <i>Ondersteuning bij Individuele Herstelprocessen 2</i> •Opdracht: Peersupport •Professioneel gesprek	Blok 6: Vrije keuze module •Opdracht vrijekeuze module •Professioneel Gesprek	Blok 7: <i>Inrichten van Herstelondersteunende Zorg 2</i> •Beleidsadvies herstel ondersteunende zorg •Professioneel Gesprek	Blok 8: <i>Positioneren van Ervaringsdeskundigheid in de Samenleving</i> •Opdracht; Visie op ervaringsdeskundigheid •Eindgesprek •Intervisie

Afbeelding 1: overzicht curriculum opbouw tot en met 2023-2024

Curriculum opbouw: vanaf 2024-2025

Blok 1: <i>Beroepsoriëntatie Ervaringsdeskundigheid</i> •Beroepsproduct •Ontwikkelgesprek	Blok 2: <i>Grondhouding Ervaringsdeskundigheid</i> •Gedragsassessment; •Ontwikkelgesprek	Blok 3: <i>Positionering Ervaringsdeskundigheid</i> •Beroepsproduct: •Ontwikkelgesprek	Blok 4: <i>Beïnvloeding van de systeemwereld</i> •Beroepsproduct •Ontwikkelgesprek •Supervisie
Blok 5: <i>Peer support</i> •Beroepsproduct •Ontwikkelgesprek	Blok 6: Vrije keuze module •Opdracht vrijekeuze module •Ontwikkelgesprek	Blok 7: <i>Bevorderen van inclusie</i> •Beroepsproduct •Ontwikkelgesprek	Blok 8: <i>Profileren Ervaringsdeskundigheid</i> •Beroepsproduct •Eindgesprek •Intervisie

Afbeelding 2: overzicht curriculum opbouw vanaf 2024-2025